

UDENRIGSMINISTERIET

Udenrigsudvalget
URU alm. del - Bilag 93
Offentligt

Udenrigsudvalget
Folketinget

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 33 92 16 50
Telex 31292 ETR DK
Telegram adr. Etrangeres

Bilag	Journalnummer	Kontor	Dato
div.	104.I.IFAD.Eval 104.A.1.e.33	Evaluering af Udviklingsbistand	3. januar 2006

Til Udenrigsudvalgets orientering fremsendes hermed dansk resumé af to nye evalueringer:

**2005.03 Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling, IFAD
- på jagt efter en ny rolle.**

2005.04 WFP - Verdensfødevarerprogrammets udviklingsfremmende politik.

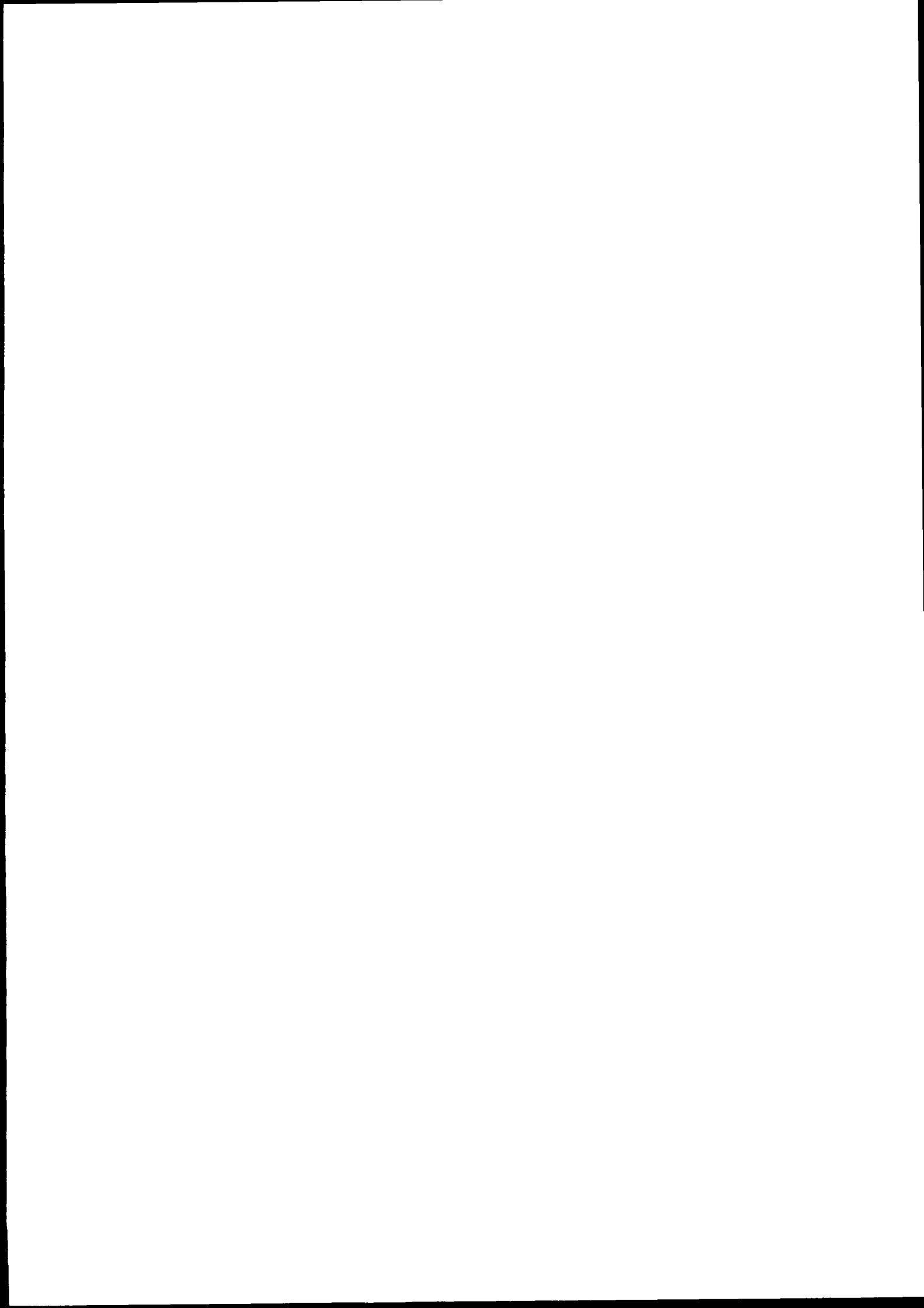
Evalueringerne bliver offentliggjort den 4. januar 2006.

Evalueringsrapporterne, der er på engelsk, kan rekvireres hos kontoret for evaluering af udviklingsbistand, tlf. nr. 33 92 10 83.

De samlede rapporter kan om kort tid hentes fra www.evaluering.dk

Med venlig hilsen

Niels Dabelstein
Chef for Evaluering af udviklingsbistand

DEN INTERNATIONALE FOND FOR LANDBRUGSUDVIKLING, IFAD — PÅ JAGT EFTER EN NY ROLLE

evaluering

2005.03

Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling, IFAD, blev etableret i 1977 som en FN-organisation for at finansiere udviklingsprojekter inden for landbrug. Med tiden har IFAD's formål og rolle ændret sig, og det samme har det internationale syn på udvikling. Denne uafhængige, eksterne evaluering blev sat i værk af IFAD's bestyrelse i 2002 for at vurdere IFAD's aktiviteter og mandat i god tid forud for donorernes 7. genopfyldning af IFAD, der finder sted i løbet af 2005. Evalueringen ser hovedsageligt på perioden 1994-2003, men tendenser og initiativer fra både før 1994 og efter 2003 er også taget med. Evalueringen er foretaget af ITAD Ltd. fra Storbritannien og bygger på en gennemgang af dokumenter, herunder et udvalg af 21 landeprogrammer, og besøg ved 20 tilfældigt udvalgte projekter i 10 lande.

IFAD's mandat og mission...

I de tidlige 1970'ere oplevede verden en række sultkatastrofer, der især ramte Sahellandene i Afrika. Det førte til Verdensfødevarekonferencen i 1974, og som et af de vigtigste resultater af den blev IFAD etableret i 1977 som en specialorganisation under FN. Den oprindelige tanke var, at IFAD blot skulle skaffe finansiering til projekter, som andre hjælpeorganisationer havde taget initiativ til for at hjælpe de allerfattigste blandt landbefolkningen i lande med fødevareunderskud. De dramatisk stigende oliepriser havde skaffet de olieproducerende lande enorme indtægter, men det gik samtidig hårdt ud over de udviklingslande, der måtte importere olie, og IFAD blev derfor skabt med det formål at lede nogle af de olieproducerende landes ekstra-indtægter tilbage til de fattigste lande. Der blev direkte udtrykt en forventning om, at de lande, der er medlemmer af Organisationen af Olieeksporterende Lande, OPEC, ville bidrage med mindst 40 pct. af den samlede donorstøtte til IFAD. Det mål er dog aldrig nået. OPEC-landenes andel var på sit højeste

30 pct., men har i de seneste år kun ligget på omkring 10 pct.

IFAD's umiddelbare formål var at finansiere udviklingsprojekter inden for landbrug, især fødevareproduktion, men IFAD skulle samtidig beskæftige sig med de strukturelle årsager til fattigdom på landet og til manglende fødevarer sikkerhed.

IFAD fokuserer på løsninger, der skræddersys til de enkelte lande, og arbejder sammen med en bred vifte af partnere: fattige landbefolkninger, regeringer, donorer, ikke-statslige organisationer (NGO'er) og med andre internationale organisationer.

Siden de første aktiviteter indledtes i 1978, har IFAD investeret mere end 8,5 milliarder dollars i 676 projekter og programmer, der har berørt 250 millioner fattige mennesker på landet. Andre partnere har bidraget med yderligere 15,2 milliarder dollars i medfinansiering til projekterne. 55 pct. af denne medfinansiering er kommet fra modtagerlandene, mens de 45 pct. er kommet fra andre bi- og multilaterale donorer.

WFP – VERDENSFØDEVAREPROGRAMMETS UDVIKLINGSFREMMEDE POLITIK

evaluering

2005.04

I 1990'erne blev der i stigende grad sat spørgsmålstegn ved, om fødevarebistand er god udviklingsbistand, og donorerne reducerede deres støtte til Verdensfødevareprogrammet, WFP, der blev oprettet i 1961 efter en beslutning i FN's Generalforsamling. Som svar på kritikken og den dalende støtte lancerede WFP i 1999 en "udviklingsfremmende politik". I 2003 besluttede syv af WFP's bilaterale donorer, Canada, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien og USA, at igangsætte en ekstern evaluering af denne politik. Evalueringen er gennemført af et internationalt konsortium bestående af DRN fra Italien (leder), ADE fra Belgien, Baastel fra Canada, ECO Consulting Group fra Tyskland og NCG fra Danmark.

Baggrund

Lige siden Anden Verdenskrig har fødevarebistand været en del af udviklingsbistanden, men dens rolle har længe været for nedadgående og dens omdømme noget blakket: Donorlandene er blevet beskyldt for at bruge fødevarebistanden som et påskud til at dumpe deres enorme landbrugsoverskud i udviklingslandene, hvor bistanden har undermineret det lokale marked og den lokale produktion af fødevarer. Samtidig er centrale donorer begyndt at sætte spørgsmålstegn ved, om fødevarebistand er et egnet redskab til at fremme udvikling.

Det er nogle af grundene til, at fødevarebistandens andel af den samlede udviklingsbistand er faldet siden de tidlige 1970'ere. Fødevarebistanden udgjorde i 1965 25 pct. af den samlede bistand, men kun 4 pct. i 1995. Fødevarebistandens andel er fortsat med at falde, og samtidig er den del af fødevarebistanden, der gives som nødhjælp steget, og det har tilsammen gjort, at der er langt færre ressourcer til udviklingsorienteret fødevarebistand.

Det er baggrunden for, at WFP's bestyrelse i maj 1999 vedtog en ny "udviklingsfremmende politik", *Enabling Development Policy*, (EDP). Hensigten var at målrette organisationens udviklingsaktiviteter, så de bidrager til at opfylde 2015-målet om at halvere antallet af underernærede i verden, at klargøre de særlige fordele ved fødevarebistand og at definere, hvordan og hvornår WFP skal give fødevarebistand.

EDP fastslår, at fødevarebistand i sig selv ikke kan fremme udvikling, men at den kan sætte fattige og udsatte i stand til overhovedet at deltage i udviklingsprocesser, der kan gavne dem selv og føre til varige forbedringer. På den måde kan fødevarebistand spille en særlig rolle i den langsigtede kamp imod fattigdom.

Indsatserne skal ifølge EDP rettes mod fem sideordnede fokusområder:

Sundhed og ernæring – specielt småbørns, gravides og ammende mødres særlige, ernæringsmæssige behov.

Bespisning i skoler – som et incitament for

